

Kályhacsempe - Lukács evangélista alakjával

Kerámia- és üveggyűjtemény

Leltári szám:	80.78.1
Alkotó:	Strobl, Thomas / műhelye
Készítés ideje:	1569
Készítés helye:	Salzburg
Anyag:	égetett agyag
Technika:	plasztikusan díszített; színes mázas
Méretek:	magasság: 31 cm szélesség: 43,5 cm

A fekvő téglalap alakú csempén körívben, magas domborművű mintázásban Lukács evangélista, attribútumával, a tulokkal. Balra a háttérben vár körvonalai látszanak. A körívben fent tekercsdíszsel keretelt üres mező. A két felső sarokban egy-egy puttófej tekercsdíszsel. Színei: kék, barna, zöld, okker, fehér.

A kutatás során megállapítást nyert, hogy ennek a csempének, illetve egy részben fennmaradt kályhának (Esztergomi Keresztény Múzeum) a mestere a salzburgi Thomas Strobl. A nagyméretű kályha bibliai jeleneteket ábrázol.

1980-ban sor került a kályha rekonstrukciós felállítására (ld. [itt](#)), melynél az ugyanezen mestertől származó bécsi (Museum für angewandte Kunst) kályha kettős beosztását követték. A kályha felső részébe beépítésre került egy korábban az Iparművészeti Múzeum tulajdonát képező, Tóbiás és Rafael alakját ábrázoló csempe is. A fent leírt Lukács – feltehetően fríz – csempét azonban nem tudták elhelyezni a kályhán, és a hiányzó, evangélistákat ábrázoló csempék rekonstrukciójához sem volt támpont.

A kályhán Tobias Unterholzer és felesége, Margarethe Lasser von Lassereg címere látható. Házasságkötésük ideje: 1569. december 27. A kályha és a fríz készítési idejének megállapításához ez a dátum ad támpontot.

Irodalom

- Szerk.: Lovag Zsuzsa: *Az Iparművészeti Múzeum. (kézirat)*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1994. - Nr. 163.
- Szerk.: Péter Márta: *Reneszánsz és manierizmus. Az európai iparművészet korszakai*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1988. - Nr. 330. (Cserey Éva)
- Cserey Éva: Az esztergomi renaissance kályha. *Dunakanyar*, 17. (1980). 1980. - 16-18.
- Cserey Éva: Ein Salzburger Renaissanceofen im Christlichen Museum zu Gran. *Alte und Moderne Kunst*, 25. (1980), 168.. 1980. - 12-16.

